

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Tillsyn enligt miljöbalken m.m. 2014

LÄNSSTYRELSENS RAPPORTSERIE

Rapport 2014:1

Titel: Tillsyn enligt miljöbalken m.m. 2014
Länsstyrelsen i Västmanlands Län
500-902-14

Förord

Denna tillsynsplan beskriver Länsstyrelsens hela tillsynsansvar enligt miljöbalken. Planen omfattar även tillsyn enligt lag (1985:620) om vissa torvfyndigheter (torvlagen), lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV), lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) samt terrängkörningslagen (1975:1313).

I miljötillsynsförordningen (2011:13) anges att en operativ tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår ska upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Länsstyrelsen i Västmanlands län har valt att låta tillsynsplanen omfatta även de lagstiftningar som har nära koppling till miljöbalken.

Tillsynen enligt miljöbalken m.m. bedrivs i huvudsak inom Länsstyrelsens miljöenhet och naturvårdsenhet. Viss tillsyn utförs även av samhällsbyggnadsenheten, landsbygdsenheten samt enheten för regional utveckling. Planen har arbetats fram av dessa enheter gemensamt och har fastställts av Länsstyrelsens länsråd.

Västerås den 14 februari 2014

Anders Åhlund

länsråd

Anna Fridén

chef för naturvårdsenheten

Ann-Charlotte Duvkär

chef för miljöenheten

Innehåll

1	Sammanfattning	5
2	Tillsynsuppdraget och förutsättningar	6
2.1	Tillsynsplanen	6
2.1.1	Planeringsprocessen	6
2.2	Styrande dokument	7
2.2.1	Lagar, förordningar och föreskrifter	7
2.2.2	Regleringsbrevet	7
2.2.3	Andra uppdrag	9
2.3	Operativ tillsyn	10
2.4	Icke operativ tillsyn	11
2.5	Resurser	11
2.6	Resultat och utfall av tillsynen föregående år	11
2.7	Prioriteringsgrunder	13
2.7.1	Prioriteringar utifrån miljö kvalitetsmålen	14
2.7.2	Prioritering utifrån regleringsbrev m.m.	14
2.7.3	Prioriteringar utifrån rådande bestämmelser i miljöbalken m.m.	15
3	Tillsynsområden, tillsynsobjekt och planerade insatser 2014	17
3.1	Tillsyn av kulturresevat enligt miljöbalken 7 kap 9 § (435)	17
3.2	Tillsyn av åtgärder för att förhindra eller begränsa allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) (456)	17
3.3	Tillsyn av områdesskydd (515)	17
3.4	Tillsyn av vattenskyddsområden (516)	18
3.5	Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken (525)	19
3.6	Tillsyn och kontroll av dispenser och tillstånd avseende områdesskydd (526)	19
3.7	Tillsyn av skydd för djur- och växtarter (527)	20
3.8	Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd (528)	20
3.8.1	Vilthägn	20
3.8.2	Stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken	21
3.8.3	Terrängkörning	21
3.9	Tillsyn av vattenverksamhet (535)	21
3.10	Tillsyn av undersöknings- och bearbetningskoncessioner enligt lagen om vissa torvfyndigheter (546)	22
3.11	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	22
3.12	Tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer (565)	23
3.13	Tillsyn av avfall och producentansvar (566)	23
3.14	Tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd (567)	24
3.15	Tillsyn över föroreningsskador (575)	24
3.16	Sammanfattning av den planerade tillsynen 2014	26
4	Uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten	27

1 Sammanfattning

Länsstyrelsen har för år 2014 tagit fram en samlad plan för Länsstyrelsens tillsyn enligt miljöbalken, Planen omfattar även tillsyn enligt lag (1985:620) om vissa torvfyndigheter (torvlagen), lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV), lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) och terrängkörningslagen (1975:1313). Planen beskriver fördelningen av resurser och hur dessa har anpassats efter det tillsynsbehov som finns.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn enligt tillsynsplanen samt bevaka handläggningstider och ärendebalans. Förändringar i miljön och i människors beteenden sker långsamt och kan inte alltid mätas på kort sikt. I många fall är det därför svårt att sätta mätbara mål. Länsstyrelsens tillsynsarbete ska ske i samverkan med andra aktörer i samhället, i detta har Länsstyrelsen en samordnande roll. Länsstyrelsens prioritering av tillsynen enligt miljöbalken m.m. har utgått från olika prioriteringsgrunder; påverkan på miljö kvalitetsmålen, diverse uppdrag samt innehållet i regleringsbrev och länsstyrelseinstruktionen.

Länsstyrelsen kommer under 2014 granska rapporter från verksamheter. Vid behov hanteras avvikelser på lämpligt sätt. Kommunala beslut kommer att granskas i enlighet med Länsstyrelsens uppdrag.

Inspektioner kommer att genomföras bl.a. av torvtäkter, Sevesoanläggningar och annan miljöfarlig verksamhet. Utöver detta planeras för tillsyn av skyddade områden och vilthägn. Ett tillsynsprojekt inom området energieffektivisering kommer att genomföras i samverkan med Länsstyrelsen i Uppsala län.

Under året kommer Länsstyrelsen arbeta brett med olika former av informationsinsatser för att på så sätt bidra till efterlevnad av lagstiftningen.

Länsstyrelsen kommer att fortsätta det långsiktiga arbetet med att utreda och åtgärda länets mest förorenade områden. Dammar och andra tillståndspliktiga verksamheter ska utredas i syfte att identifiera anläggningar som saknar tillstånd, alternativt behöver omprövas.

Slutligen kommer Länsstyrelsen att bedriva händelsestyrd, förebyggande och reaktiv tillsyn. Anmälningar enligt kap 9, 11 och 12 ska hanteras inom utsatt tid. På grund av begränsade resurser kommer det inom flera verksamhetsområden endast bedrivas denna typ av tillsyn.

2 Tillsynsuppdraget och förutsättningar

Länsstyrelsens verksamhet med tillsyn och uppföljning utförs för att kontrollera att miljölagstiftningen följs. Miljöbalkens mål och syften; generations- och miljö kvalitetsmålen samt en hållbar utveckling kan då uppnås.

Myndigheternas instrument i tillsynsverksamheten är inspektioner, granskning av rapporter och tillsyn över verksamheters egenkontroll. Därigenom kan tillsynsmyndigheten fortlöpande ha aktuell kunskap om olika verksamheter eller exempelvis skyddade naturområden och deras status. Tillsynen omfattar även rådgivning och informations spridning för att förverkliga uppställda mål och tillgodose balkens ändamål.

2.1 Tillsynsplanen

Enligt miljö tillsynsförordningen (2011:13) ska en operativ tillsynsmyndighet upprätta en samlad tillsynsplan varje verksamhetsår. Denna ska omfatta myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på en behovsutredning och ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn. Länsstyrelsen ska i den samlade tillsynsplanen beskriva hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan olika ansvarsområden enligt miljöbalken och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns. Myndigheten ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

Av tillsynsplanen ska framgå om myndigheter har kommit överens om fördelning av ett delat operativt tillsynsansvar för ett tillsynsobjekt.

Tillsynsmyndigheterna ska samordna tillsynen om det är ändamålsenligt och möjligt.

För att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott, ska länsstyrelsen verka för samarbete mellan polismyndigheter, åklagar myndigheter och andra myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken.

Tillsynsmyndigheten ska årligen följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten.

2.1.1 Planeringsprocessen

Framtagandet av behovsutredning, tillsynsplan och uppföljning av tillsynsplanen samordnas mellan de enheter på Länsstyrelsen som ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken. Processen genomförs enligt figuren nedan.

2.2 Styrande dokument

Tillsynsplanen i Västmanlands län baseras på styrande dokument enligt nedan.

2.2.1 Lagar, förordningar och föreskrifter

Tillsyn är både en administrativ och en operativ metod för att säkerställa att beslut genomförs på det sätt som beslutsfattaren har avsett. Tillsynen ska bidra till att lagar, förordningar och föreskrifter tolkas på ett likartat sätt oberoende av var i landet en verksamhet eller åtgärd äger rum.

Tillsynsmyndigheters ansvar enligt miljöbalken regleras i 26 kapitlet miljöbalken och i förordningar och föreskrifter meddelande med stöd av miljöbalken.

2.2.2 Regleringsbrevet

Regleringsbrevet innehåller regeringens mål- och resultatkrav på myndigheterna och deras finansiella förutsättningar. Med utgångspunkt från Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrevet har övergripande prioriteringar gjorts och aktiviteter och mål formulerats per sakområde. Dessa mål redovisas under respektive sakområde i avsnitt 3.

De mål och återrapporteringskrav som anges i 2014 års regleringsbrev sammanfattas i punkterna nedan:

Förorenade områden

48. Länsstyrelsen ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar av förorenade områden samt arbetet med att

åtgärda förorenade områden med statliga bidrag. Länsstyrelsen ska även samordnat och i samverkan med Naturvårdsverket ta fram och redovisa åtgärder för att minimera omfattningen av oförbrukade bidrag för efterbehandling av förorenade områden.

Miljötillsyn

49. Länsstyrelsernas tillsyn enligt miljöbalken ska bidra till att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen nås och att uppkomst av olägenheter för människors hälsa och miljön motverkas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

- Hur arbetet för att effektivisera och utveckla tillsynen avses fortsätta samt beskriva de förändrade rutiner och arbetsmetoder som genomförts för att utveckla en miljömålsstyrd tillsyn,
- tillsynsområden inom vilka den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen kan utvecklas och förbättras,
- vilken betydelse tillsynen har för att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen samt vilka konsekvenser få egeninitierade tillsynsinsatser får för möjligheterna att uppnå målen, samt
- hur och inom vilka områden samverkan skett med Miljösamverkan Sverige och regional miljösamverkan i de län där sådana projekt bedrivs.

Formerna för länsstyrelsernas återrapportering ska utformas i dialog med Naturvårdsverket.

Skydd och skötsel av värdefulla naturområden

50. Länsstyrelserna ska i sitt arbete med biologisk mångfald och naturvård särskilt:

- Skydda och förvalta värdefulla naturområden i syfte att nå Sveriges miljö kvalitetsmål samt åtaganden inom EU:s naturvårdsdirektiv och internationella naturvårdskonventioner. Bevarande av värdefulla skogar är högt prioriterat och ska ske med utgångspunkt i strategierna för formellt skydd av skog,
- fortsätta arbetet med skydd av marina områden,
- fortsätta arbetet med artbevarande, genomförandet av rovdjurspolitiken och främjandet av friluftslivet, samt
- se till att naturvårdsarbetet sker i god dialog med medborgare, brukare och andra berörda aktörer.

Utsläpp från enskilda avlopp

56. Länsstyrelserna ska, genom att vidareutveckla sitt arbete med tillsynsvägledning förbättra förutsättningarna för operativa tillsynsmyndigheter att minska utsläppen från enskilda avlopp. Länsstyrelserna ska till Havs- och vattenmyndigheten, efter dialog med myndigheten, redovisa insatser beträffande tillsyn och vägledning avseende enskilda avlopp samt tillsyn enligt 51 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Strandskydd

56. Länsstyrelserna ska redovisa resultatet av arbetet med översynen av det utvidgade strandskyddet. Återrapportering ska ske till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 1 mars 2015.

Länsstyrelserna ska därutöver löpande registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsens samtliga beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet. Uppgifterna ska efter utgången av året sammanställas i statistik som visar bl.a. hur många upphävanden och dispenser som har beslutats, fördelat på kommuner, samt vilket ändamål upphävandet haft eller för vilken åtgärd dispensen getts och vilket särskilt skäl som ligger till grund för beslutet. Länsstyrelsen ska även föra uppgifter om vilka kommunala beslut som överklagats eller som länsstyrelsen har beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken. Uppgifterna ska redovisas till Naturvårdsverket i enlighet med myndighetens anvisningar. Redovisning ska ske senast den 15 februari 2015.

Artskydd

61. Länsstyrelsernas arbete med artskydd ska bidra till att motverka utarmning av den biologiska mångfalden och att nå miljö kvalitetsmålet, ett rikt växt- och djurliv.

Länsstyrelserna ska därför särskilt redovisa:

- Hur länsstyrelserna arbetar för samarbete och samordning med andra myndigheter om artskydd samt vilka myndigheter man bedömer vara viktigast i arbetet,
- vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla och förbättra prövning och tillsyn i arbetet med tillämpningen av bestämmelserna i artskyddsförordningen och rådets förordning 338/97, om det finns vissa arter eller branscher som man prioriterat att arbeta med och hur man i så fall har gjort den prioriteringen
- hur länsstyrelserna arbetar för att informera allmänheten om, och involvera dem i arbetet med, bestämmelserna i artskyddsförordningen och rådets förordning 338/97, samt
- vilka personresurser som avsatts för arbete med artskyddsförordningens bestämmelser och motivet till detta.

Redovisningen ska lämnas till Naturvårdsverket senast den 15 mars 2015.

2.2.3 Andra uppdrag

Inom vissa arbetsområden kommer också uppdrag från centrala verk, Vattenmyndigheten och andra instanser:

Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

28. Länsstyrelserna behöver göra en översyn och vid behov verka för omprövning av befintliga tillståndspliktiga verksamheter, enligt 9 och 11 kap miljöbalken, vilka har en inverkan på vattenmiljön, särskilt i områden med vattenförekomster

som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå god ekologisk status eller god kemisk status.

29. Länsstyrelserna behöver säkerställa att verksamhetsutövare genomför nödvändig egenkontroll och har de kontrollprogram som behövs för att möjliggöra en bedömning av verksamheternas inverkan på ekologisk, kemisk och kvantitativ status i vattenförekomster.

31. Länsstyrelserna behöver i sitt arbete med att åtgärda föroreningskadade mark- och vattenområden, särskilt prioritera de områden som läcker prioriterade ämnen eller särskilda förorenande ämnen, till vattenförekomster som därför inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god kemisk status eller god ekologisk status.

Naturvårdsverket

Inom området föroreningsskador har Länsstyrelsen fått uppdrag från Naturvårdsverket om att andelen privatfinansierade undersökningar och åtgärder ska öka.

2.3 Operativ tillsyn

Med operativ tillsyn menas, enligt 3 § miljötillsynsförordningen, sådan tillsyn som utövas direkt gentemot den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtar eller har vidtagit en åtgärd som omfattas av miljöbalkens bestämmelser.

Åtgärder inom den operativa tillsynen kan påkallas av händelser utifrån (händelsestyrd tillsyn) eller genom planerade tillsynsinsatser. Tillsynsaktiviteterna kan vara kontrollerande och granskande och/eller förebyggande och främjande.

Åtgärder inom den operativa tillsynen kan genomföras i olika syften, t ex för att:

- Kontrollera efterlevnaden av regelverk, förordningar och föreskrifter i lagstiftning så som miljöbalken och dess förordningar m.m.
- Vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse genom föreläggande samt ombesörja åtalsanmälan och påförande av miljöstraffavgift.
- Hantera anmälningsärenden inom tillsynsobjekt, både pågående och planerade, och besluta om godkännande, försiktighetsåtgärder eller förbud.
- Hantera anmälningsärenden inom anmälningspliktiga verksamheter och lämna yttrande alternativt besluta om försiktighetsåtgärder eller förbud av verksamhet.
- Kontrollera efterlevnaden av rapporteringsskyldigheter.
- Kontrollera efterlevnaden av meddelade domar, tillstånd och dispenser samt villkoren i dessa.
- Bedöma om tillstånd, domar och villkor är av tillräcklig omfattning samt initiera omprövning, alternativt att villkor ändras eller upphävs, inom verksamheter med tillstånd eller dom enligt 9 eller 11 kap miljöbalken om villkoren inte bedöms vara tillräckliga.

- Rådge och informera verksamhetsutövare och i vissa fall allmänheten om gällande regelverk och tillgänglig kunskap.

2.4 Icke operativ tillsyn

Länsstyrelsen har ansvar för all tillsyn inom sitt tillsynsområde, även den som inte är operativ. Denna tillsyn utgörs huvudsakligen av förebyggande informationsinsatser, men även av länsstyrelsens granskning av kommunalt meddelade strandskyddsdispenser, granskning av kommunala avfallsplaner m.m.

2.5 Resurser

Resurser för Länsstyrelsens tillsynsarbete fördelas främst från förvaltningsanslaget. Resurserna fördelas på de enheter som bedriver tillsyn enligt miljöbalken. Prioritering mellan olika tillsynsinsatser inom respektive sakområde sker enhetsvis. Resurser tillförs även via sakanslag från Naturvårdsverket. De åtgärder som får bekostas av sakanslag regleras i Naturvårdsverkets tilldelningsbeslut.

Som underlag för tillsynsplanen finns behovsutredningar för följande sakområden:

- Behovsutredning för arbetet med föroreningsskador, dnr 577-4730-13
- Behovsutredning för tillsyn av miljöfarlig verksamhet, dnr 555-5601-13
- Behovsutredning för tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster, dnr 567-5545-13
- Behovsutredning för tillsyn inom naturvård, dnr 500-5706-13
- Behovsutredning Sevesotillsyn 2013-2015, dnr 456-5093-12
- Behovsutredning för tillsyn och prövning av vattenverksamhet, dnr 535-5346-13.

Av behovsutredningarna framgår vilket resursbehov som finns för att genomföra samtliga ska, bör och vill som följer av miljöbalken.

2.6 Resultat och utfall av tillsynen föregående år

Under 2013 har tillsyn enligt miljöbalken m.m. bedrivits genom olika förebyggande och kontrollerande tillsynsinsatser. Tillsynen har i vissa delar avvikit från planen i antal nedlagda dagar samt med uteblivna eller nedprioriterade tillsynsaktiviteter. Den huvudsakliga orsaken till detta är personalomsättningar samt att den händelsestyrda tillsynen under 2013 har varit mer omfattande än vad Länsstyrelsen kunde förutse. Detta har inom vissa verksamhetsområden inneburit att den planerade tillsynen har fått stå tillbaka. Den händelsestyrda tillsynen har bland annat bestått av:

- Förebyggande informationsinsatser rörande olika former av områdesskydd, artskydd och vattenverksamhet.
- Hantering av inkomna anmälningar om samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken, anmälningar om vattenverksamhet enligt 11 kap 9 a § miljöbalken samt granskning av kommunalt beslutade strandskyddsdispenser.

- Handläggning av inkomna anmälningar om förändrad verksamhet och anmälan om driftstörning för de miljöfarliga verksamheter som Länsstyrelsen har tillsyn över.
- Granskning av årliga miljörapporter som lämnats in av de miljöfarliga verksamheterna som Länsstyrelsen har tillsyn över.
- Tillsyn över gränsöverskridande avfallstransport, s.k. GRÖT-tillsyn, vid fem tillfällen. Transporterna innehöll begagnade bildelar samt kylskåp. Vid tre tillfällen utbildade Länsstyrelsen trafikpolisen inför den särskilda polisinsats inom området som genomfördes under hösten.

Genom den planerade tillsynen har Länsstyrelsen bland annat:

- Uppmanat 15 av de miljöfarliga verksamheter som Länsstyrelsen har tillsyn över, att inventera vilka föroreningsskador som kan ha orsakats av verksamheten. De inventeringar som rapporterats kommer att bedömas under 2014.
- Bedrivit Sevesotillsyn enligt plan. Arbetet har bestått av tillsyn samt granskning av säkerhetsrapporter.
- Genomfört en informationssatsning mot lantbrukare om biotopskyddsbestämmelserna genom informationsträffar och spridande av informationsmaterial.
- Slutfört framtagandet av en plan för Österängarna inom Strömsholms naturreservat samt genomfört en samrådsträff med representanter från ridsportutövarna inom Strömsholms naturreservat.
- Genomfört fältbesök i flertalet av länets naturreservat samt i kulturresevatet.
- Genomfört olika informationsinsatser i natur- och kulturresevatet i samband med guidningar och invigningar.
- Beslutat om tre förelägganden avseende tillstånd för befintliga kraftstationer.
- Utrett ansvarsfrågan för tre prioriterade förorenade områden.
- Initierat frivilliga undersökningar inom ett prioriterat föroreningsskadat område.

Avvikelser från tillsynsplanen tillsammans med bedömda och faktiska konsekvenser listas här nedan:

- Ett antal förebyggande informationsinsatser bl.a. inom terrängkörning och naturminnen har inte genomförts. Detta bedöms medföra att kännedomen om skyddet är lågt hos berörda verksamhetsutövare, markägare och övrig allmänhet med en ökad risk för lagöverträdelse och skada på naturvärden.
- Ett antal planerade kontrollerande tillsynsbesök, framför allt inom artskydd, har inte kunnat genomföras. Detta medför en ökad risk för att efterlevnaden av lag, förordning och föreskrifter samt villkor i beslut minskar.
- Ett flertal äldre tillsynsärenden framför allt inom det generella biotopskyddet och inom naturreservat har nedprioriterats med långa handläggningstider som följd.

- Planerade fältbesök inom de Natura 2000-områden, som inte är skyddade som naturreservat, har inte genomförts. Utebliven kontroll av dessa områden sänder signaler om att skyddet inte är viktigt. I förlängningen medför en ökad risk för överträdelser av skyddsbestämmelserna med skada på naturvärden som följd.
- Länsstyrelsens tillsyn av miljöfarliga verksamheter har inte uppnått målet om tillsynsbesök på minst 75 % av tillsynsobjekten. Effekten kan bli en ökad risk för att efterlevnaden av lag, förordning och föreskrifter samt villkor i beslut minskar.
- Ett flertal äldre tillsynsärenden inom föroreningsskadade områden har nedprioriterats med långa handläggningstider som följd. Detta bedöms öka risken för skada på människors hälsa och miljön.

I nedanstående tabell redovisas vilka resurser som Länsstyrelsen i 2013 års tillsynsplan planerade att använda för tillsyn under 2013 samt utfallet för respektive sakområde:

Tabell 1. Tillsynsbehov, planerad tid för tillsyn samt utfall för 2013

Sakområde	435	456	515	516	525	526	527	528	535	546	555	566	567	575
Behov (dagar) enligt behovsutredning	3	55	138	36	121	57	29	13	351	2	652	14	145	180
Plan (dagar)	3	50	33	15	103	66	12	5	176	2	281	14	20	174
- Varav händelsestyrd	2		13		100	17	2	0		2	188	14	10	
- Varav planerad	1		21		3	49	10	5		0	80	0	10	
Utfall (dagar)	3	40	61	7	230	58	7	1	88	1	235	18	5	171
- Varav händelsestyrd	0		31	6	229	46	6	0	47	1	203	18		123
- Varav planerad	3		30	1	1	12	1	1	41	0	32	0	5	48
Differens (dagar) mellan planerad tillsyn och utfall	0	-10	28	-8	127	-8	-5	-4	-88	-1	-46	4	-15	-3

2.7 Prioriteringsgrunder

Länsstyrelsens tillsynsverksamhet ska bidra till att miljö kvalitetsmålen uppnås, uppkomsten av miljöskador motverkas och att de krav som ställs i lagstiftningarna efterlevs. Detta ska uppnås genom effektiv, likvärdig och rättssäker tillsyn och ärendehandläggning.

Prioriteringen av vilken tillsyn som ska genomföras görs bl.a. utifrån miljö kvalitetsmålen, krav i regleringsbrev, vattenmyndighetens uppdrag, naturvårdsverkets uppdrag, behovsutredningar för 2014 samt utfallet av föregående års tillsyn. Prioriteringsarbetet genomförs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Den avgörande begränsningen för vilken tillsyn som kan genomföras är tillgängliga resurser. Prioritering av vilka tillsynsinsatser som ska genomföras

inom de olika verksamhetsområdena styrs i många fall av om den övervägande delen av tillsynen är händelsestyrd eller planerad.

En oförändrad resursnivå för tillsyn inom alla verksamhetsområden leder till svårigheter att säkerställa att verksamhetsutövarna arbetar för att uppnå miljöbalkens syfte samt generations- och miljömålen.

2.7.1 Prioriteringar utifrån miljö kvalitetsmålen

Miljöbalkens mål är att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Miljö kvalitetsmålen ska styra tillsynen enligt miljöbalken och det övergripande generationsmålet ska vara vägledande.

Inom ramen för 2014 års behovsutredning för verksamhetsområdena torvfyndigheter, miljöfarliga verksamheter, kemiska produkter och biotekniska organismer samt avfall och producentansvar har en analys av miljö kvalitetsmålen utförts. I miljömålsanalysen har en värdering gjorts av tillsynsobjektens inverkan på de olika miljö kvalitetsmålen. Därigenom har det varit möjligt att peka ut de mål som är mest relevanta att styra Länsstyrelsens tillsynsarbete inom dessa verksamheter mot. Av värderingen framgår att tillsynen i första hand bör inriktas på miljö kvalitetsmålen ”God bebyggd miljö”, ”Giftfri miljö”, ”Begränsad klimatpåverkan”, ”Ingen övergödning” och ”Frisk luft”.

Tillsynen inom verksamhetsområdena områdesskydd, vattenverksamhet och naturskydd syftar till att bidra till att miljö kvalitetsmålen för ”Levande sjöar och vattendrag”, ”Myllrande våtmarker”, ”Levande skogar”, ”Ett rikt odlingslandskap”, ”God bebyggd miljö” och ”Ett rikt växt och djurliv” uppfylls. Någon värdering av verksamheternas inverkan på miljö kvalitetsmålen har inte gjorts.

Tillsynen inom verksamhetsområdet skydd för djur- och växtarter syftar i sin helhet till att till att uppfylla miljömålet ”Ett rikt växt- och djurliv”.

Tillsynsområdet föroreningsskador syftar i sin helhet till att uppfylla miljö kvalitetsmålet ”Giftfri miljö” som anger att föroreningsskador ska vara utredda och vid behov åtgärdade till 2050.

2.7.2 Prioritering utifrån regleringsbrev m.m.

Artskydd

Enligt regleringsbrevets uppdrag 61 (artskydd) ska Länsstyrelsen särskilt rapportera bl.a. hur Länsstyrelsen arbetar för samarbete och samordning med andra myndigheter om artskydd, vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla och förbättra tillsynen av bestämmelserna i artskyddsförordningen och rådets förordning 338/97 samt hur Länsstyrelsen arbetar för att informera allmänheten om, och involvera dem i arbetet med, bestämmelserna i artskyddsförordningens och rådets förordning 338/97.

Dessa frågor bör därför prioriteras inom artskyddsarbetet.

Förorenade områden

Enligt regleringsbrevets uppdrag 48 (förorenade områden) ska Länsstyrelsen öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar av förorenade områden. Motsvarande uppdrag har även kommit från Naturvårdsverket.

Enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram nummer 31 ska Länsstyrelsen särskilt prioritera de förorenade områden som läcker till vattenförekomster.

Dessa frågor bör därför prioriteras i arbetet med efterbehandling av förorenade områden.

Miljöfarlig verksamhet

Enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram nr 28 ska Länsstyrelsen göra en översyn och vid behov verka för omprövning av befintliga tillståndspliktiga verksamheter som har en inverkan på vattenmiljön.

Länsstyrelsen ska, enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram nr 29, säkerställa att verksamheterna genomför egenkontroll i tillräcklig omfattning. Syftet är att verksamhetens inverkan på statusen i vattenförekomster ska gå att bedöma.

Dessa frågor bör därför prioriteras i tillsynen av miljöfarliga verksamheter.

Vattenverksamhet

Enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram nr 28 ska Länsstyrelsen göra en översyn och vid behov verka för omprövning av befintliga tillståndspliktiga vattenverksamheter som har en inverkan på vattenmiljön.

Dessa frågor bör därför prioriteras i tillsynen av vattenverksamheter.

2.7.3 Prioriteringar utifrån rådande bestämmelser i miljöbalken m.m.

Bestämmelserna i miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Miljöbalken ska tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan, värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas, den biologiska mångfalden bevaras, mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

Inom de generella skydden (strandskydd, biotopskydd, artskydd och terrängkörning) samt de anmälningspliktiga verksamheterna enligt kap. 11 och 12 i miljöbalken finns det i många fall ingen specifik verksamhetsutövare att rikta tillsynen emot. Skydden berör alla i samhället på många olika sätt. Den effektivaste metoden för att motverka brott mot bestämmelserna är att genomföra generella informationsinsatser för att öka kunskapen hos allmänheten och berörda verksamhetsutövare.

3 Tillsynsområden, tillsynsobjekt och planerade insatser 2014

Tillsynen omfattar hela tillsynsområden och/eller avgränsade tillsynsobjekt. Inom vissa tillsynsområden kan antalet objekt som kan bli föremål för tillsyn vara mycket stort.

3.1 Tillsyn av kulturresevat enligt miljöbalken 7 kap 9 § (435)

Länsstyrelsen har tillsyn över länets enda statligt skyddade kulturresevat, Bråfors bergsmanby i Norbergs kommun. Tillsyn bedrivs enligt miljöbalken för efterlevnad av lagar, förordningar, föreskrifter, tillstånd och dispenser.

Länsstyrelsen planerar att sprida information om resevatsföreskrifterna i samband med guidningar i resevatet. Vidare avser Länsstyrelsen att genomföra kontrollerande tillsyn i form av fältbesök och uppföljning av meddelade dispenser.

Slutligen planerar Länsstyrelsen för utrymme för handläggning av överträdelser som upptäcks eller anmäls till länsstyrelsen.

3.2 Tillsyn av åtgärder för att förhindra eller begränsa allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) (456)

Denna lagstiftning (1999:381) omfattas inte av miljöbalken. Enligt lagstiftningen ska dock Sevesotillsynen samordnas med den tillsyn som sker enligt miljöbalken. Tillsynen inom området syftar till att begränsa eller förhindra att allvarliga kemikalieolyckor uppstår. Tillsynen bedrivs i samarbete med Arbetsmiljöverket och innehåller systemtillsyn, inspektion och kontroll.

Länsstyrelsen har tillsyn över 14 anläggningar varav 10 på den högre kravnivån. Under 2014 kommer tre säkerhetsrapporter som ska granskas att inkomma. Länsstyrelsen planerar förutom detta, att genomföra fem tillsynsbesök på anläggningar under 2014.

3.3 Tillsyn av områdesskydd (515)

Områdesskydd omfattas av 7 kap miljöbalken och inkluderar tillsyn av föreskrifter för statligt skyddade områden som nationalparker, naturresevat, naturminnen, djur- och växtskyddsområden, särskilt utpekade biotopskyddsområden och interimistiska förbud. Tillsynen över Natura 2000, strandskydd i statligt skyddade områden och allmänna vägområden samt det generella biotopskyddet ingår.

Tillsynen av områdesskydd innebär att säkerställa att bestämmelser och beslutade föreskrifter efterlevs. Arbetet innebär reaktiva åtgärder, till exempel upplysning vid efterfrågan om information om tillstånds-/dispensplikt och andra skyldigheter samt handläggning av överträdelser. Tillsynen bedrivs även till stor del genom information till allmänheten. Arbetet med övrig uppsikt över exempelvis

skadegörelse av anläggningar (ex. fågeltorn) och dylikt eller kontroll av skötsel, vård eller anordningar inom områdena är inte tillsyn enligt balken.

Länsstyrelsen bedriver tillsyn enligt miljöbalken för efterlevnaden av lagar, förordningar och föreskrifter för länets nationalpark, 92 naturreservat, ett interimistiskt beslut, 79 Natura 2000-områden, 3 fågelskydd, 45 naturminnen, ett särskilt utpekat biotopskydd, det generella biotopskyddet samt strandskydd inom skyddade områden och allmänna vägområden.

På grund av resursbrist kommer tillsynen inom detta verksamhetsområde att vara mycket begränsat under 2014. Tillsynen kommer huvudsakligen att begränsas till händelsestyrd tillsyn i form av hantering av inkomna frågor och överträdelser som anmäls till Länsstyrelsen. Utrymme kommer att skapas för att hantera 15 konstaterade överträdelser från tidigare år som Länsstyrelsen inte haft resurser att hantera under 2013.

Den planerade tillsynen kommer att begränsas till;

- att besöka samtliga 92 naturreservat, 9 Natura 2000-områden som inte är reservat och biotopskyddet Björkbacken vid ett tillfälle vardera under året. Tillsynen ska ske genom utnyttjande av de besök som områdesskyddsförvaltningen utför i samband med förvaltningen av områdena.
- att genomföra en årlig samrådsträff med ridsporten inom Strömsholms naturreservat.
- att sprida information om reservatsföreskrifter på skyltar och hemsida samt i samband med olika former av träffar vid invigningar av reservat och guidningar.

Om resursförhållandena skulle förbättras under året avser Länsstyrelsen att även genomföra;

- två informationsträffar på naturreservatet Ängsö för att informera om de nya reservatsföreskrifterna.
- en riktad informationssatsning mot båtklubbarna inom naturreservatet Ridö-Sundbyholmsarkipelagen.

3.4 Tillsyn av vattenskyddsområden (516)

Tillsyn av vattenskyddsområden innebär reaktiva åtgärder vid överträdelser av föreskrifter, vid anmälningar/klagomål samt informationsinsatser och planerade egeninitierade inspektioner. Att fastställa de vattenskyddsområden som inkommer till Länsstyrelsen under 2014 är prioriterat, liksom den händelsestyrda tillsynen av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen avser inte att bedriva någon planerad tillsyn inom detta område.

3.5 Samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken (525)

Tillsynen bedrivs på hela tillsynsområden då antal objekt som kan omfattas av tillsyn är obegränsat.

Tillsynen omfattar hantering av samråd enligt miljöbalken 12 kap 6 § avseende åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. I arbetet ingår att kontrollera att samrådsskyldigheten och besluten i samrådsärenden efterlevs.

Länsstyrelsen planerar för utrymme att handlägga anmälan om samråd enligt miljöbalkens 12 kap 6 §. Detta ska göras inom sex veckor efter att anmälan har inkommit till länsstyrelsen. Samrådsärenden rör till exempel ledningsdragningar, hantering av massor och trädsäkring vid kraftledningar.

Länsstyrelsen planerar även att arbeta förebyggande genom att förbättra information om anmälningsplikten på hemsidan.

På grund av resursbrist avser Länsstyrelsen inte att bedriva någon kontrollerande tillsyn.

Om resursförhållandena skulle förbättras under året avser Länsstyrelsen att genomföra;

- en riktad informationsinsats till Mälarenergi AB om samrådsplikten,
- hålla informationsmöten för föreningar som sökt och fått bidrag för bredbandskanalisation, samt
- bedriva viss kontrollerande verksamhet.

3.6 Tillsyn och kontroll av dispenser och tillstånd avseende områdesskydd (526)

Tillsyn bedrivs i form av uppföljning och kontroll av efterlevnaden av meddelade tillstånd och dispenser inom statligt skyddade områden inklusive strandskydd och biotopskydd. Länsstyrelsen har tillsyn över meddelade dispenser och tillstånd i länets statligt skyddade områden.

På grund av resursbrist kommer inte Länsstyrelsen att bedriva någon uppföljande tillsyn av meddelade tillstånd och dispenser i de statligt skyddade områdena.

Tillsynen omfattar även Länsstyrelsens granskning av de strandskyddsdispenser som meddelas av länets kommuner inklusive överprövning av bristfälliga eller felaktiga kommunala beslut. Länsstyrelsen planerar för utrymme för att granska av kommunerna meddelade strandskyddsdispenser inom tre veckor efter att beslutet inkommit till Länsstyrelsen och vid behov överpröva dessa.

Om resursförhållandena skulle förbättras under året avser Länsstyrelsen att genomföra viss uppföljande tillsyn av meddelade tillstånd och dispenser i de statligt skyddade områdena.

3.7 Tillsyn av skydd för djur- och växtarter (527)

Tillsynen för djur och växtarter är divers och berör fridlysta arter men även handel, preparering och förevisning av hotade arter enligt CITES och EU-förordningar. Antalet tillsynsobjekt inom tillsynsområdet går inte att ange eftersom tillsynsområdet är för omfattande.

Tillsynen omfattar dels kontroll och information om bestämmelserna om fridlysning av djur- och växtarter samt utsättning av vissa växt- eller djurarter enligt Artskyddsförordningen. Tillsynen omfattar även verksamheter som inom handel, preparering, förevisning av vissa hotade arter enligt artskyddsförordningen, CITES-bestämmelserna samt förordningarna EEG-338/97 och EEG-939/97. Vidare ingår granskning och uppföljning av egenkontrollen.

Tillsynen innebär händelsestyrda åtgärder vid överträdelse av bestämmelser, vid anmälningar/klagomål, informationsinsatser och planerade, egeninitierade inspektioner.

På grund av resursbrist kommer Länsstyrelsen inte kunna prioritera tillsynen inom detta område i den omfattning som anges i regleringsbrevets uppdrag nr 61.

Tillsynen kommer huvudsakligen att begränsas till händelsestyrd tillsyn i form av hantering av inkomna frågor och överträdelser som anmäls till Länsstyrelsen.

Den planerade tillsynen kommer att begränsas till att påminna verksamhetsutövare om inlämnande av verksamhetsredovisningar, granska dessa och vid behov begära miljöskaktionsavgift.

Om resursförhållandena skulle förbättras under året avser Länsstyrelsen att genomföra;

- informationskampanjen ”öppet öga”,
- uppföljande tillsyn av meddelade fridlysningsdispenser,
- uppföljande tillsyn av verksamhetsutövare inom handel, preparering och förevisning med verksamhetstillstånd,
- tillsyn av verksamhetsutövare inom handel som saknar verksamhetstillstånd.

3.8 Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd (528)

Tillsyn av övrig prövning avseende naturskydd innebär händelsestyrda åtgärder vid överträdelser av bestämmelserna i miljöbalken och terrängkörningslagen vid t.ex. klagomål samt tillsyn av efterlevnaden av de tillstånd och dispenser som meddelats. Vidare omfattas tillsynen av informationsinsatser och planerade inspektioner.

3.8.1 Vilthägn

Tillsynen av vilthägn består av inspektioner och hantering av överträdelser, information och rådgivning till verksamhetsutövare samt granskning och uppföljning av egenkontrollen.

I Västmanland finns 12 vilthägn med tillstånd. Länsstyrelsen planerar att genom fältbesök bedriva tillsyn på 4 vilthägn.

3.8.2 Stängselgenombrott enligt 26 kap 11 § miljöbalken

Tillsynen omfattar att säkerställa allmänhetens möjlighet att kunna komma till mark som är av betydelse för friluftslivet. Länsstyrelsen kan förelägga den som har stängsel eller diken i ett område av betydelse för friluftslivet eller i närheten av ett sådant område, att ordna grindar eller andra genomgångar/övergångar som behövs för att kunna komma till ett sådant område.

Rätten att besluta om stängselgenombrott är delegerad till alla länets kommuner, utom Norbergs kommun. Länsstyrelsen har därmed tillsynen i Norbergs kommun.

På grund av resursbrist avser inte Länsstyrelsen att bedriva någon tillsyn inom detta verksamhetsområde.

3.8.3 Terrängkörning

Tillsynen omfattar kontroll av efterlevnaden av terrängkörningsbestämmelserna inom statligt skyddade områden samt de tillstånd och dispenser som meddelats avseende terrängkörning.

På grund av resursbrist avser Länsstyrelsen att endast bedriva händelsestyrd tillsyn i form av hantering av inkomna frågor och överträdelser som anmäls till Länsstyrelsen.

Om resursförhållandena skulle förbättras under året avser Länsstyrelsen att genomföra en informationsinsats till länets motorklubbar, återförsäljare, uthyrare och ägare av ett ATV-fordon om terrängkörningsbestämmelserna.

3.9 Tillsyn av vattenverksamhet (535)

Tillsynen omfattar bl a hantering av anmälningsärenden och efterlevnad av tillstånd och domar enligt 11 kap miljöbalken. Arbetet omfattar information om anmälnings- och tillståndsplikten samt inspektion av icke tillståndsgiven vattenverksamhet.

Tillsynen innefattar också att säkerhetsställa att nödvändiga villkor finns för vattenverksamheten. Länsstyrelsen kan agera tillsynsvägen för att få ändringar till stånd så länge dessa inte strider mot vad som föreskrivs i gällande miljödomar enligt miljöbalken eller vattendomar enligt äldre vattenlagar. Länsstyrelsen kan ansöka om omprövning av villkor i gällande tillstånd. Denna möjlighet är starkt begränsad då mer ingripande förändringar inte är tillåten enligt miljöbalkens omprövningsbestämmelser. I praktiken förutsätter en omprövning enligt nuvarande omprövningsinstitut att berörda parter är överens om en villkorsändring.

Tre kraftstationer som anser sin verksamhet vara legaliserad genom gammal hävd eller privilegiebrev har genom tillsynsagerande från Länsstyrelsen sida blivit föremål för överprövning i Mark- och miljööverdomstolen. Domstolen anser att Länsstyrelsen, bl.a. med hänsyn till sin tillsynsuppgift, bör som kunna förelägga

dessa kraftstationer att söka tillstånd och villkor för sin verksamhet. Under hösten 2013 har Länsstyrelsen med stöd av dessa domar förelagt nämnda kraftstationsägare att söka tillstånd för sin verksamhet. Föreläggandena har överklagats till Mark- och miljödomstolen.

Länsstyrelsen kommer under 2014 att utreda vilka ytterligare dammar/kraftstationer vars verksamhet saknar tillstånd och som är angelägna få prövade enligt miljöbalken. Målsättningen är att få dammägarna att frivilligt söka tillstånd.

Länsstyrelsen har tillsyn över ca 200 dammar i länet. Prioriterat är att få till stånd en utrivning av dammar som är i dåligt skick och samtidigt utgör vandringshinder för fisk.

I tillsynen ingår även uppgifter som övervakning, rapportering och information av frågeställningarna kring dammsäkerhet. Formellt har Länsstyrelsen också tillsyn över länets ca 1 000 markavvattningsföretag.

Länsstyrelsen kommer att bedriva händelsestyrd tillsyn i form av hantering av inkomna klagomål om avvikelser, höga eller låga flöden m.m.

3.10 Tillsyn av undersöknings- och bearbetningskoncessioner enligt lagen om vissa torvfyndigheter (546)

Tillsynen över torvtäkter med tillstånd enligt lag (1985:620) om vissa torvfyndigheter är likartad den som bedrivs på torvtäkter som har tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken. Tillsynen innefattar kontroll av att villkor i meddelade torvkoncessioner följs. Arbetet omfattar även förebyggande information, tillsyn över egenkontrollen, inspektioner och hantering av överträdelser.

Länsstyrelsen har tillsyn över fyra energitorvtäkter. Dessa har bearbetnings- och torvkoncession (d.v.s. tillstånd att bedriva täktverksamhet). Under 2014 planeras tillsynsbesök på samtliga torvtäkter.

3.11 Tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)

Tillsynen omfattar kontroll av efterlevnad av villkor och tillstånd för miljöfarliga verksamheter med beteckningen A eller B i förordningen (1998:899) om miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd. För de verksamheter Länsstyrelsen har tillsynsansvar för omfattar tillsynen verksamheternas avfall, farligt avfall och producentansvar, hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer. Tillsynen omfattar även att säkerställa att verksamheterna har nödvändiga villkor i gällande tillstånd.

Tillsyn bedrivs genom inspektion och kontroll samt genom rådgivning och information till verksamhetsutövarna. I vissa fall förmedlas information till allmänheten. Inom tillsynen ingår dessutom att hantera anmälningsärenden, mindre ändringar inom verksamheterna och att granska efterlevnaden av rapporteringsskyldigheterna för miljöfarlig verksamhet. Vidare omfattar tillsynen granskning och uppföljning av verksamhetsutövares egenkontroll.

Under året prioriteras i första hand inkommande ärenden såsom tillstånds- och anmälningsärenden, övrig händelsestyrd tillsyn samt beslut om årlig prövningsavgift för samtliga tillståndspliktiga anläggningar i länet. Med utgångspunkt från Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrevet har mål formulerats enligt punktlistan nedan.

- Länsstyrelsen har tillsyn över 34 tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter. Målsättningen för året är att platsbesök ska utföras vid 75 % av dessa verksamheter.
- Länsstyrelsen ska under 2014 besluta om årlig avgift för prövning och tillsyn för samtliga miljöfarliga verksamheter i länet som har tillstånd enligt miljöbalken. Antalet verksamheter uppgår till ca 190 st.
- Länsstyrelsen ska driva frågan om energieffektivisering i samband med prövningar av verksamheter som Länsstyrelsen har tillsyn över. Länsstyrelsen i Västmanland kommer att delta i ett tillsynsprojekt om energieffektivisering som drivs tillsammans med Länsstyrelsen i Uppsala län.

Utifrån Vattenmyndighetens uppdrag inom åtgärdsprogrammet för Norra Östersjöns och Bottenhavets vattendistrikt har följande aktiviteter prioriterats inom miljöfarlig verksamhet.

- Länsstyrelsen ska påbörja arbetet med att gå igenom befintliga tillstånd för utvalda tillståndspliktiga anläggningar i länet. Syftet är att identifiera de tillstånd där det finns behov för tillsynsmyndigheten att driva på arbetet med omprövning av verksamheten.
- Länsstyrelsen ska påbörja arbetet med att identifiera vilka tillsynsobjekt som har betydande utsläpp till recipient och som inte genomför recipientkontroll i egen regi eller genom vattenförbund eller vattenvårdsförbund.

3.12 Tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer (565)

Huvuddelen av länsstyrelsens tillsyn av kemiska produkter och biotekniska organismer hanteras inom andra tillsynsområden. Denna tillsyn redovisas inom tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555).

3.13 Tillsyn av avfall och producentansvar (566)

Tillsyn av de miljöfarliga verksamheternas avfall hanteras inom verksamhetsområdet miljöfarlig verksamhet (555). Avfall med koppling till vattenverksamhet, t.ex. muddermassor som ska deponeras på land hanteras inom verksamhetsområdet vattenverksamhet (535).

Den tillsyn som redovisas inom detta tillsynsområde är hantering av anmälningsärenden inom transport av avfall, granskning av kommunernas avfallsplaner samt tillsyn över gränsöverskridande avfallstransporter.

Länsstyrelsen kommer enbart att bedriva händelsestyrd tillsyn inom detta område.

3.14 Tillsyn av övrigt miljö- och hälsoskydd (567)

Tillsynsområdet omfattar tillsyn enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Länsstyrelsens tillsynsansvar innebär att Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över att kommunerna följer skyldigheten att tillgodose behovet av vattentjänster. Med vattentjänst avses anordnande av vatten och avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse.

Länsstyrelsen har bedömt att 92 områden i länet behöver utredas för att klargöra om det finns behov av allmänna vattentjänster. Under 2014 ska Länsstyrelsen begära in underlag från länets miljöförvaltningar i syfte att ta fram en prioritering över vilka av dessa 92 områden som är mest angelägna att bedriva tillsyn över.

3.15 Tillsyn över föroreningskador (575)

Verksamheten inom föroreningskadade områden styrs och prioriteras utifrån lagkrav och villkor för de sakanslag som tilldelas av Naturvårdsverket. Inom tillsynen över förorenade områden arbetar Länsstyrelsen främst med de objekt som misstänks innebära stor eller mycket stor risk för människors hälsa och miljön.

Arbetet sker i huvudsak utifrån Naturvårdsverkets metodik för inventering av förorenade områden. Föroreningars farlighet och mängd i kombination med det aktuella områdets känslighet och skyddsvärde ger en riskklass. Utifrån riskklassen prioriteras sedan vilka föroreningskadade områden som ska undersökas och vid behov åtgärdas. I första hand bedrivs arbetet genom undersökningar och åtgärder av objekt som har riskklass 1 och 2. Prioritering kan även ske utifrån ett helt påverkansområde, exempelvis en ytvatten- eller grundvattenrecipient. Detta kan innebära att ett större område bestående av flera objekt med lägre riskklass kan prioriteras före ett objekt med högre riskklass. Detta beslut tas om de lägre riskklassade objekten totalt bedöms ha en större påverkan på recipient eller skyddsobjekt.

Tillsynen omfattar potentiella och konstaterade föroreningskador. Tillsynen utförs stegvis genom faserna ansvarsutredning, undersökningar genom frivilliga åtaganden, undersökningar genom krav, åtgärder samt uppföljning/kontroll. Tillsynen omfattar både pågående och avslutade verksamheter. Tillsynen av förorenade områden är huvudsakligen egeninitierad (planerad).

Länsstyrelsen har tillsynsansvaret över ca 30 % av de objekt som är mest angelägna att utreda och åtgärda., Kommunerna har tillsynsansvaret över resterande ca 70 %.

Länsstyrelsen har tillsyn över 73 objekt inom riskklass/BKL 1 och 2. Totalt 23 objekt utgörs av pågående miljöfarlig verksamhet. Resterande 50 är nedlagda verksamheter. Antalet tillsynsobjekt i riskklass/BKL 3 och 4 är inte bedömt. Endast händelsestyrd tillsyn planeras för dessa objekt.

Förutom den händelsestyrda tillsynen kommer Länsstyrelsen under 2014 att fortsätta utreda ansvar för de mest prioriterade områdena. I arbetet ingår att

initiera undersökningar och åtgärder samt fortsätta driva pågående egeninitierade ärenden.

Femton av de miljöfarliga verksamheter som Länsstyrelsen har tillsyn över har under 2013 inkommit med inventeringar över vilka föroreningsskador verksamheterna kan ha orsakat. Inventeringarna har genomförts enligt Naturvårdsverkets metodik för inventering av förorenade områden. Under 2014 kommer dessa inventeringar att granskas.

3.16 Sammanfattning av den planerade tillsynen 2014

I nedanstående tabell framkommer resursbehovet och vilka resurser som planeras att avsättas för respektive sakområde 2014:

Tabell 1. Tillsynsbehov samt planerad tid för tillsyn 2014

Sakområde	435	456	515	516	525	526	527	528	535	546	555	566	567	575
Behov (dagar) enligt behovsutredning	3,0	87	195,5	15,0	223	63,5	36	21	104	17	633	22	169	192
Plan (dagar)	3	50	93,5	5	188	40	14	10	90	17	343	22	10	96
- Varav händelsestyrd	1		75	5	188	40	14	10	90	9		22		
- Varav planerad	2		18,5	0	0	0	0	0	0	8		0	10	
Differens (dagar) mellan planerad tillsyn och utfall	0	-37	-102	-10	-35	23,5	-22	-11	-14	0	290	0	159	-96

4 Uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten

Uppföljning av Länsstyrelsens tillsyn genomförs kvartalsvis samt inför framtagande av nästkommande års tillsynsplan.

I uppföljningen ingår kartläggning av vilka tillsynsåtgärder som har genomförts respektive inte har genomförts. Den tid (dagar) som har lagts på respektive tillsynsåtgärd följs också upp. Uppföljningen omfattar även analys av orsak till de tillsynsåtgärder som inte utförts. Länsstyrelsen kommer att bedöma vilka följder utebliven tillsyn kan ha medfört. Uppföljningen redovisas för ledningen i slutet på året.

Ingår i Länsstyrelsens rapportserie
ISSN 0284 - 8813

Har du frågor, önskar fler exemplar m m, kontakta
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås

Tfn 021-19 50 00 | Fax 021-19 51 35 | E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastmanland